

Beszélgetés Éger Istvánnal a Magyar Orvosi Kamara elnökével

- Elnök úr, milyen éve volt az egészségügynek 2007, hiszen végigmentünk egy úgynevezett reformon, illetve volt egy parlamenti szavazás az egészségügyi biztosítás átalakításáról.
- A 2007-es év - nyugodtan mondhatjuk - a magyar egészségügy válságának kezdete, illetve kibontakozása nem volt valódi reform. A politika távol tartja magát attól a logikus és elvárható döntéshozatali folyamattól, amely alapelveket határozna meg, ehhez képest tűzne ki célokat, ennek tükrében határozná meg a rendszer működését és a hozzávaló struktúrát. Azt éljük meg folyamatosan és egyre inkább, hogy állandóan a struktúrába piszkálnak bele, gondolok itt kórházbezárásokra, ágymegszüntetésekre, aktuális gazdasági és pártpolitikai érdekek mentén. Ez pedig abszolút nem jó és nem növeli, hanem kifejezetten rontja a beteg biztonságát. Megjelentek a várólisták és sok minden egyéb, ami a betegnek nem kívánatos, és nem utolsósorban megfélemlíti az egészségügyben dolgozókat, mert nemcsak az egzisztenciájuk van egyre inkább veszélyben, hanem a mindennapi munkavégzés körülményei is napról napra elviselhetlenebbek.
- Esetleg más országban vállalnak munkát?
- Pályaelhagyók lesznek, más országban keresik a boldogulásukat. Óriási a kereslet a magyar egészségügyi munkavállalókra Európa-szerte.
- Ez most azt jelenti, hogy esetleg Kelet-Európából fognak szerződöttni olcsóbb munkaerőt?
- Nem nagyon, mert Erdély kiürült, illetve aki ma onnan elindul, egyértelműen nem ide jön, hiszen európai uniós tagként mehet ugyanoda, ahova mi is megyünk sokkal nagyobb bérért. Kárpátaljáról sem várhatunk számottevő utánpótlást. Ezek a források kiapadóban vannak, ki is apadtak.
- A december 17-ei parlamenti szavazás napja után azt mondta, hogy ott tartanak be ennek a rossz törvénynek, ahol tudnak.
- A végszavazás után volt egy élő televíziós műsor, ahol engem is megszólaltattak, és megkérdezte tőlem a riporter, hogy a törvény már hatályos, szakmailag együttműködünk-e, mire én azt mondtam, hogy eszünkben sincs, mert tudniillik, ha egy-szer az alapfilozófia tisztességtelen, rossz és káros, Magyarországot történelmileg zsákutcába fordítja, számára

veszélyeket rejt, akkor annak a részletkimunkálásaiban sem lehetünk partnerek, hanem minden eszközzel meg kell akadályozni azt, hogy ez a törvény hatályosuljon. Ez van annak a háttérben, amit utána úgy hozott le a sajtó, hogy betartunk ott, ahol tudunk. Igenis, minden eszközt meg kell ragadni, hogy megakadályozzuk ennek a lehetetlen rendszernek a megvalósulását és kiteljesedését.

- Gusztos Péter szerint Éger Istvánnak le kell mondania azon a napon, amikor ez a törvény hatályba lép. Mit szól hozzá?

- Gusztos Péter egy törpepárt politikusa, én pedig nem vagyok politikus. Sok tíz-szer vagy százszor több embert képviselek, még ha csak a 40 ezer orvosra gondolok vagy a 35 ezer kamarai tagra. A magyar emberek, a magyar betegek érdekében szólok meg legjobb szakmai tudásom és hitvallásom birtokában és tudatában, akkor pedig azt hiszem, hogy sok ezerszer több ember nevében tudok beszélni, mint ahogy ezt a politikus úr teszi. Mi nem árulunk egy gyékényen, nemcsak ideológiailag, hanem strukturálisan sem, mert én nem vagyok politikus, ő pedig az. Ilyenformán azt gondolom, hogy inkább neki kellene le-vonni a konzekvenciát abból, hogy milyen dolog az, mikor valaki, aki a választók bizalmából kerül az ország házába, a választók többségének akarata ellenére hoz az egész nemzetre nézve káros döntéseket. Eszem ágában nincs lemondani.

- Az jutott eszembe, hogy az SZDSZ és az MSZP nagyon tárgyaláspárti. Leültek-e önökkel tárgyalni, kíváncsiak voltak-e az önök véleményére?

- Hadd mondjak erre egy nagyon jellemző példát. Horváth Ágnes jelenlegi egészségügyi miniszter, amikor újdonsült egészségügyi államtitkárként, a második Gyurcsány-kormány hivatalba lépését követően megkezdte munkáját Molnár Lajos oldalán, aki akkor egészségügyi miniszter volt, az első nyilatkozatai egyikében szó szerint így fogalmazott: óva intettek bennünket attól, hogy bármilyen átalakítást, reformot orvosok ellenében végezzünk, mert az kudarcra van ítélve. Mi meg fogjuk mutatni, hogy mégis megcsináljuk. Ebben gyakorlatilag benne van minden, és meg is csinálják. Én azt gondolom, hogy egy olyan üzenettel nekiindulni egy egészségügyi közigazgatás vezetésének, amelyben eleve tudatosan szembehelyezkedünk a gyógyító orvoskar véleményével és akaratával, az enyhén szólva is botor dolog. Természetesen látszategyeztetésekre törekedett a tárca, ezek azonban jóindulattal sem voltak érdemiek. Többször fittyet hánytak a véleményezési jogunkra, mert ilyen is volt, és összességében a véleményünket abszolút nem akceptálták, ami azért szomorú, mert a mi véleményünk megegyezik Magyarország értelmiségének a véleményével, szakmai alapon kidolgozott alapvetéseivel. Minden arra mutat, hogy nem az a helyes út, amit ők minden ellenvélemény dacára követni akarnak.

- 1971-ben néhai Nixon elnök az alábbi nyilatkozatot tette: "Azt akarom, hogy Amerikáé legyen a világ legjobb ellátórendszere, s azt akarom, hogy minden amerikai hozzájusson az ellátáshoz, amire szüksége van." Nem tudta szegény, hogy a magántőke beengedése az egészségügybe azt eredményezte, hogy 37 millió ember azonnal ellátás nélkül maradt. Ma Amerikában már több mint 50 millió ember van biztosítás nélkül.

- Ez így van, de nagyon nehéz összehasonlítani az amerikai rendszert bármelyik másikkal. Egy biztos: Amerika egy főre vetített egészségügyi ráfordítása toronymagasan első az egész világon, ehhez képest az amerikai egészségügyi ellátás színvonal és hadrafoghatósága legfeljebb a középmezőnyben kullog, tehát messze nincs kimutatható összefüggés a nagy ráfordítás és a hozzá tartozó hatékonyság között. És ez nemcsak abban mutatkozik meg, hogy közel 50 millió amerikai abszolút ellátatlan, illetve semmiféle biztosítása nincsen, hanem abban, hogy a többiek is csak korlátozottan ellátottak. Éppen a héten vetítette a televízió a Végszükség

című filmet, mely pontosan erről szólt, és azt gondolom, hogy egy európai gondolkodású, humán beállítottságú embernek, orvoskarnak vagy akár nemzetnek nem feltétlenül kell ezt a farkastörvényt magáévá tennie.

- A köztársasági elnök úr visszaküldte a parlamentnek ezt a csapnivaló törvényt.

- A parlament magatartása felől nincsenek illúzióink. Meg fogják szavazni változatlan formában ezt a törvényt, be is jelentették. Talán szerencsésebb lett volna, ha az Alkotmánybíróság elé kerül előzetes normakontrollra, hiszen ez azért időfaktor kérdése is, és minél később kerül elfogadásra, annál több sansz van rá, hogy a következő parlamenti megmérettetésig nem tud kibontakozni. Ez a lehetőség sajnos úgy látszik, elúszott, viszont nagyon komoly a társadalmi összefogás és bízom abban, hogy a népszavazás ebben a kérdésben különösen fontos, mert tényleg nyugodtan mondhatjuk, hogy a rendszerváltozás óta, beleértve magát a rendszerváltás eldöntését is, nem volt ehhez fogható horderejű, súlyú döntés Magyarországon. Ez a törvény olyan mélyen befolyásolja a nemzet jövőjét, az egészségügyét és sok társadalmi alapkérdést, hogy ebben az esetben a népszuverenitás elve különös hangsúlyt kap, és igenis, mondják meg a lakosok, hogy mit akarnak.

- Tudja a nép vajon, hogy milyen következménnyel jár, ha a magántőkét beengedik ebbe a rendszerbe?

- A kormányzati politika egyik hamis, demagóg eleme, hogy az ingyenesség látszatát kell megszüntetni. Magyarországon, aki 6 elemít végzett, az tudja, hogy aki dolgozik, a béréből komoly egészségügyi járulékot vonnak. Alig másfél éve emelték másfélszeresére az egészségügyi hozzájárulás mértékét. Akkor négyről hat százalékra nőtt az ilyen bérlevonás. Tehát az ellátás nem ingyenes. A magántőke pedig önmagában nyilván nem old meg semmit, bár nem az ördögtől való, de közgazdasági alaptörvény, hogy megtérülésre, sőt profittermelésre törekszik. Miből remélheti a profitot? Pontosán a járulékfizetők befizetéséből, közpénzből, az pedig nem arra való, hogy magánvagyonokat gyarapítson. Hangsúlyozom, ez a biztosítói oldalra igaz. Az ellátó, tehát a szolgáltatói oldalon sokkal inkább lenne helye szektorsemleges a banktőkének is, de tegyük hozzá, ott is csak akkor, ha ott normális megtérülésre számíthatna, magyarul, ha ott a biztosító garantálná azt, hogy az elvégzett egészségügyi ellátás, tehát a szolgáltatás maga legalább az elvégzés bekerülési költségén ellentételezve lesz. Jelen pillanatban ugyanis az a paradoxon, és ezért került válságba az ágazat, mert elvégzett százforintnyi beavatkozásért jó esetben hatvanat vagy hetvenet fizetnek meg a költségvetésből, tehát a kórház vagy a gyógyító intézmény akkor jár a legjobban, ha nem végzi el a beavatkozást.

- A kormány zsarol. Bejelentették: ha a sikeres népszavazás eredményeként eltörölnék a vizitdíjat, akkor ennek az orvosok látják a kárát, mert az így kieső pénzt sehonnan nem kaphatják meg.

- Sajnos a baj ott van, hogy az emberek ezt el is hiszik, illetve a kormány elhiszi, hogy ezt megteheti. Valójában erre semmiféle felhatalmazása nincsen. A kormány egy végrehajtó szerv, amelynek a mindenkorai államhatalmat gyakorló parlament döntéseit kell végrehajtani. Most pedig önálló életre kel és úgy csinál, mintha ő generálná tulajdonképpen a szabályokat. Ez nagy tévedés és szereptévesztés, aminek minél hamarabb véget kellene vetni, mert kárt okoz. Nyilvánvaló, hogy amennyiben az a pénz, ami jelen pillanatban járulékfizető forintokból kerül be a közös kasszába, mint vizitdíj vagy kórházi napidíj, kiesik, azt nagyon sok intézmény csödként fogja megélni. És ezzel nem azt mondom, hogy valaha is egyetértettünk a vizitdíjjal vagy a kórház napidíjjal. Igazságtalan a rendszer, de arra a pénzre, ami ilyen módon megjelent, sőt annak a többszörösére nagyon nagy szükség volna, amit igazságosan is el lehetett volna vonni

a lakosságtól, ha már a lakosságot akarom terhelni, hiszen, ahogy említettem, ötvenszázalékos járulékemelés történt, nem is olyan régen. De ha már mindenáron ezt a pénzt, ami jelenleg a vizitdíj és a kórházi napidíj formájában folyik be a lakosság részéről, továbbra is lakossági teherként óhajtják megjeleníteni, minden további nélkül meg lehet tenni egy mérsékelt járulékemelés formájában, ami jelen esetben, az összeg mértékét ismerve, csak néhány tized százalék járulékváltozást jelentene - és ugyanúgy a lakosságot terhelné -, csak akkor igazságos és kiszámítható módon. Mert ugye, akkor kereset- vagy jövedelemarányosan, tehát közteherviselés jelleggel jelenne meg.

- Az egészségügyet mindig meg akarják gyógyítani, de ez nem nagyon sikerül. Miért?
- Azért, mert ahogy ezt korábban, még a Medgyessy-kormány idejében el is ismerték, folyamatos forráskivonás terhelte az ágazatot. Ahogy mondtam, egyszerűen nem lehet úgy működtetni, nemhogy prosperálóan, de még rentábilisan sem valamit, ha állandóan pénzt vonunk ki belőle. Mivel nincsenek meghatározva az alapelvek és a célok, tehát nincs meg az a társadalmi szerződés, ami alapján számon kérhető lenne az egészségügy működése objektív adatok alapján, ebből egyenesen az következik, hogy önkényesen lehet bánni a ráfordításokkal, a rátervezett költségek mértékével, az éves országos költségvetés meghatározása alkalmával, ami folyamatos hiányt szül, és ezt látszatintézkedésekkel próbálják palástolni. A több-biztosítás történet is arról szól, hogy hozzájuttassanak állami pénzekhez vagy társadalmi pénzekhez bizonyos magánbefektetőket, magánfőlhasználókat.

- A népszavazást támogatják?

- Egyértelműen.

- Továbbra is tartják a kapcsolatot a Ligával?

- Valamennyi társadalmi szervezettel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.

- Milyen fellépésre számíthatunk 2008-ban az önök részéről?

- 2008 mindenképpen a hatékonyabb érdekérvényesítés és érdekkifejezés éve kell hogy legyen, mert ha szép szóval és szakmailag nem tudtuk megállítani a folyamatot, akkor saját érdekünkben, a megélhetésünk érdekében, és ezáltal a betegek érdekében is a leghatározottabban fel kell lépnünk és fel is tudunk lépni. Most már 14 ezer főt számláló önálló szakszervezetünk van, és a szakszervezetnek joga van bármilyen törvényes érdekérvényesítő eszközt használni. Tehát nem fogunk ezektől visszariadni.

- Elnök úr. A Magyar Fórum olvasói az önök biztos támogatói ebben a küzdelemben.